

EKEREN, VELTWIJKLAAN 94

Archeologienota: programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1037

Titel

Archeologienota Ekeren, Veltwijcklaan 94: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Jennes Niels & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2017/00195 – Niels Jennes

Projectnummer J. Verrijckt

2022-317

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2022G7

Plaats en datum

Beerse, 4/07/2022

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2 Resultaten vooronderzoek	4
2.3 Afweging noodzaak verder onderzoek	5
3 bibliografie	7

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2022-317
Projectcode Onroerend Erfgoed		2022G17
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Antwerpen
	District	Ekeren
	Straat	Veltwijcklaan
Kadastrale gegevens	Gemeente	Antwerpen
	Afdeling	35
	Sectie	F
	Percelen	333B3; 333G3; 334T
Coördinaten	Noordoost	X: 153890 Y: 218906
	Noordwest	X: 153828 Y: 218857
	Zuidoost	X: 153929 Y: 218766
	Zuidwest	X: 153916 Y: 218759
Oppervlakte plangebied		Ca. 4.774 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4.336 m²
Erkend Archeoloog		2017/00195 – Niels Jennes

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van woningen ter hoogte van de Veltwijcklaan 94 in Ekeren, Antwerpen. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vooronderzoek

Het plangebied is gelegen in Ekeren, ten oosten van de dorpskern. Het bevindt zich buiten de zogenaamde gradiëntzone op een hoogte van ca. 5 m +TAW. Volgens de bodemkaart zouden afzettingen van eolische oorsprong mogelijk afwezig zijn. Een proefsleuvenonderzoek op 100 m ten westen van de onderzoekszone toonde aldaar wel een mogelijke zandrug aan.

Op historisch kaartenmateriaal is het zuiden van het plangebied bebouwd geweest vanaf op zijn minste de late 18^e eeuw. Het noorden van het plangebied was in gebruik als akker- en weiland tot het plangebied in de 20^e eeuw volledig is verhard en bebouwd geweest. De vroegere woning aan de Veltwijcklaan is afgebroken voor een woning met kelder, die met de geplande ontwikkeling behouden zal blijven.

Wat betreft de meldingen uit de CAI zijn er archeologische vindplaatsen aanwezig ter hoogte van de dekzandruggen aan het Groot Schijn en de Oude Landsebeek. Het proefsleuvenonderzoek op zo'n 130 m ten westen van het plangebied leverde slechts greppels en spitsporen op uit de nieuwe tijd.

De geplande werken zullen in eerste instantie bestaan uit de sloop van de aanwezige structuren en verharding, met uitzondering van de woning aan de Veltwijcklaan. Daarna zullen in het noordelijk gedeelte van het terrein nieuwe woningen gerealiseerd worden. Het zuidelijk gedeelte van het terrein bestaat uit voornamelijk parkeerplaatsen en zullen een kleinere impact hebben op de bodem.

Het noordelijk gedeelte van het terrein, daar waar de oppervlakte van bodemingrepen nog een aangesloten zone van ca. 1.400 m² omvat, bevat enkele gekende verstoringen en verontreiniging. Verstoringen betreffen de aanwezige structuren vb. de villa die vermoedelijk op de harde grond is gefundeerd. Daarnaast is er ook weet van een stookolietank en een ingegraven zwembad. Ook eventuele leidingen en rioleringen moeten in het achterhoofd gehouden worden. Behalve verstoringen is er ook verontreiniging waargenomen. Ter hoogte van de stookolietank bevat de grond minerale oliën. Ter hoogte van de voormalige wasplaats van de garage bevat de bodem benzine, lood, zink, etc. Tot slot is ook bijna de gehele zone waar de woningen zullen gerealiseerd worden als asbesthoudend gecategoriseerd. Het saneringsverslag schrijft neer dat de bodem niet gesaneerd moet worden, maar dat er wel voorzichtig met de bodem moet worden omgesprongen.

Deze zaken in acht nemende is er een lage kans voor het aantreffen van een vindplaats uit de steentijd tot en met de nieuwe tijd. Daarom beslist J. Verrijckt bvba dan ook om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

2.3 Afweging noodzaak verder onderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden voldoende informatie gegenereerd is om te beslissen of eventueel archeologisch vervolgonderzoek al dan niet nodig of gunstig is.

De geplande werken zullen in eerste instantie bestaan uit de sloop van de aanwezige structuren en verharding, met uitzondering van de woning aan de Velwijcklaan. Daarna zullen in het noordelijk gedeelte van het terrein nieuwe woningen gerealiseerd worden. Het zuidelijk gedeelte van het terrein bestaat uit voornamelijk parkeerplaatsen en zullen een kleinere impact hebben op de bodem.

Het noordelijk gedeelte van het terrein, daar waar de oppervlakte van bodemingrepen nog een aangesloten zone van ca. 1.400 m² omvat, bevat enkele gekende verstoringen en verontreiniging. Verstoringen betreffen de aanwezige structuren vb. de villa die vermoedelijk op de harde grond is gefundeerd. Daarnaast is er ook weet van een stookolietank en een ingegraven zwembad. Ook eventuele leidingen en rioleringen moeten in het achterhoofd gehouden worden. Behalve verstoringen is er ook verontreiniging waargenomen. Ter hoogte van de stookolietank bevat de grond minerale oliën. Ter hoogte van de voormalige wasplaats van de garage bevat de bodem benzine, lood, zink, etc. Tot slot is ook bijna de gehele zone waar de woningen zullen gerealiseerd worden als asbesthoudend gecategoriseerd. Het saneringsverslag schrijft neer dat de bodem niet gesaneerd moet worden, maar dat er wel voorzichtig met de bodem moet worden omgesprongen.

Deze zaken in acht nemende is er een lage kans voor het aantreffen van een vindplaats uit de steentijd tot en met de nieuwe tijd. Daarom beslist J. Verrijckt bvba dan ook om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Na een fase in het vooronderzoek volgt geen verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd is om (Code van Goede Praktijk, p. 31):

1. Een archeologienota of nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft, of;
2. Een archeologienota of nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft (doordat de geplande bodemingrepen geen impact hebben op het eventueel aanwezige erfgoed of doordat verder onderzoek van het aanwezige erfgoed geen nuttige kenniswinst zou opleveren), of;
3. Een archeologienota of nota op te maken die de noodzaak voor een archeologische opgraving staft én een plan van aanpak hiervoor biedt, of;
4. Een archeologienota of nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud in situ staft én een plan van aanpak hiervoor biedt.

Op basis van het bureauonderzoek zijn er duidelijk twee zones met bodemingrepen. Op de noordelijke zone worden woningen gepland en is een groter aaneengesloten gebied merkbaar. De zuidelijke zone betreft parkeerplaatsen langs een huidige weg. Deze zone is te beperkt wat betreft omvang en bodemingrepen om vervolgonderzoek uit te voeren. Wat betreft het noordelijk gedeelte zijn verschillende verstoringen en verontreiniging gekend. Verstoringen betreffen een huidige villa, gefundeerd op de harde grond, een zwembad en een stookolietank.

De verontreiniging betreft minerale oliën van de stookolietank, lood, zink en benzine ter hoogte van de voormalige wasplaats van de garage én de categorisering van asbesthoudende grond over quasi het hele terrein (zie saneringsrapport). De bodem zal niet gesaneerd worden, echter dient wel voorzichtig met de bodem omgesprongen te worden. Gezien de enige aaneengesloten zone met diepgaande bodemingrepen zich hier bevindt is niet aangewezen vervolgonderzoek te laten uitvoeren. Daarnaast tonen landschappelijke en bodemkundige kaarten aan dat de archeologische verwachting binnen dit plangebied eerder klein is.

Op basis van bovenstaande argumentatie word een advies gegeven om de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Hierbij rekening houdend dat de geplande werken deze diepte niet zullen bereiken, adviseert J. Verrijckt bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkelingen.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 BIBLIOGRAFIE

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.